

IZVJEŠTAJ SA SASTANKA STALNOG ODBORA PSSEECP-a Sarajevo, 1. 12. 2018.

Sastanak Stalnog odbora PSSEECP-a održan je u Sarajevu 1. decembra 2018. godine u prostorijama Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sastanku su prisustvovali članovi Stalnog odbora iz parlamenata Ankare, Atine, Bukurešta, Kišinjeva, Ljubljane, Prištine, Sarajeva, Sofije i Zagreba. Podgoricu i Skoplje predstavili su nacionalni koordinatori, a Beograd i Tirana nisu imali svoje predstavnike.

Sastanak je otvorio predsjedavajući Stalnog odbora PSSEECP-a Bariša Čolak. Gospodin Čolak pozdravio je sve prisutne parlamentarce i nacionalne koordinate te im poželio ugodan boravak u Sarajevu i uspješan rad.

Ad. 1. Usvajanje dnevnog reda

Predsjedavajući Bariša Čolak prezentirao je dnevni red. Nije bilo pismjenki te je konstatirao da je dnevni red usvojen.

Ad. 2. Prezentacija prioriteta za vrijeme predsjedavanja Bosne i Hercegovine SEECP-om

Predsjedavajući Bariša Čolak naglasio je da će njegovo izlaganje biti kratko. Reкао je da je Proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi, od kada je uspostavljen, prije 22 godine, prošao kroz vrlo teško i izazovno vrijeme. U međuvremenu, u nekim zemljama regije došlo je do mnogih temeljnih promjena i transformacije. Glavni ciljevi organizacije, kao što su: produbljivanje regionalne saradnje, što uključuje dobrosusjedske odnose, jačanje privrednih odnosa, borba protiv svih oblika organiziranog kriminala, terorizma i kršenje ljudskih prava, i dalje su vrlo aktuelni. Gospodin Čolak podsjetio je prisutne da je Bosna i Hercegovina preuzela predsjedavanje Procesom 1. jula 2018. godine i da će najviši prioriteta Bosne i Hercegovine biti pristupanje EU država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja u okviru regiona. Naglasio je da je moto pod kojim predsjedava BiH ovim procesom *Bolja povezanost za bolji život*, što odražava nužnost daleko boljih infrastrukturnih i drugih veza unutar regiona, što je opet glavni preduslov za brži pristup cijelog regiona EU.

Predsjedavajući je pojasnio da to što Bosna i Hercegovina podrazumijeva pod boljom povezanošću daleko nadilazi njenu usku definiciju povezanosti jer prioriteta oblasti predsjedavanja Bosne i Hercegovine su: jačanje infrastrukturne digitalne povezanosti unutar

regiona, jačanje regionalne poslovne saradnje, nadogradnja povezanosti među mladima, kao i obrazovanje i kultura, te jačanje veza među članicama SEECP-a i poboljšanje međusobne saradnje kako bi se bolje odgovorilo na sve savremene izazove s kojima se susreće region, a tu se misli, prije svega, na migracije, borbu protiv organiziranog kriminala i terorizma.

Predsjedavajući je naveo da je, u skladu s uobičajenom praksom i navedenim prioritetima Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina već organizirala neformalni sastanak ministara vanjskih poslova 5. septembra 2018. godine u Banjoj Luci te i ovaj sastanak Stalnog odbora

PSSEECP-a. Dodao je da BiH planira organizirati tradicionalnu sesiju diplomatske škole za mlade diplomate SEECP-a, također u ovom mjesecu. Predsjedavajući je informirao prisutne da BiH sljedeći neformalni sastanak ministara vanjskih poslova planira održati u martu 2019. godine, sastanak Stalnog odbora Parlamentarne skupštine SEECP-a u maju 2019. godine i plenarno zasjedanje Parlamentarne skupštine SEECP-a, kao i sastanak Stalnog odbora u junu 2019. godine. Dodao je da će Poslovni forum SEECP-a biti održan na marginama Sarajevo biznis foruma u maju 2019. godine, a ministarski sastanak samita SEECP-a u junu 2019. godine. Zaključio je da, osim navedenih prioriteta i predviđenih događaja, Bosna i Hercegovina kao predsjedavajuća ostaje otvorena za sve prijedloge i pitanja koja bi se mogla pojaviti u međuvremenu, a značajna su za produbljivanje međusobne saradnje u regionu Jugoistočne Evrope.

Po završetku svog izlaganja, predsjedavajući je pozvao članove Stalnog odbora da daju svoje sugestije.

SOFIJA

Evgeniya Angelova je na početku svog izlaganja istakla da joj je veoma drago da je predsjedavajući rekao da su dobrodošle nove ideje i prijedlozi u vezi s prioritetima predsjedavanja Bosne i Hercegovine SEECP-om koje je prezentirao. Prvi njen prijedlog odnosio se na međunarodnu konferenciju održanu u Sofiji 5. oktobra pod nazivom „Transformacija regiona Zapadni Balkan - uloga i budućnost procesa pristupanja EU“, smatrajući da bi bilo korisno čuti informacije o pitanjima koja su razmatrana na konferenciji s obzirom da su konferenciju organizirali zajedno Evropski parlament i Parlament Bugarske. Informaciju bi pripremila za jedan od narednih sastanaka.

Drugi prijedlog bio je da se učesnice SEECP-a upoznaju s ciljevima koje je postavila Rumunija za vrijeme svog predsjedavanja Evropskom unijom.

SARAJEVO

Predsjedavajući Čolak zahvalio se na sugestijama i rekao da bi informacije mogle biti prezentirane na sljedećem sastanku Stalnog odbora u maju 2019. godine.

Prijedlog Sofije je usvojen.

Prihvaćeni su prioriteti za vrijeme predsjedavanja Bosne i Hercegovine tako da se prešlo na 3. tačku dnevnog reda.

**Ad. 3. Prezentacija šefa Političkog odjela RCC-a Amera Kapetanovića o temi:
„Uloga RCC-a u podršci regionalnoj i ekonomskoj, političkoj, društvenoj interakciji u
kontekstu prioriteta BiH tokom predsjedavanja SEECF-om**

Prezentacija u prilogu

SOFIJA

Evgeniya Angelova pohvalila je prezentaciju kao veoma interesantnu i obratila pažnju na pitanje povezanosti berze u regionu kako bi privredni subjekti bili uspješniji na evropskoj i svjetskoj berzi. Navela je primjer jedne bugarske kompanije koja je uspjela okupiti kompanije iz Slovenije, Hrvatske, Srbije, Makedonije, Rumunije i Grčke i organizirati susret u Sofiji u oktobru gdje je uspostavljen fond za trgovinu na berzi. Dodala je da institucije trebaju podržati kompanije u ostvarivanju povezanosti unutar regiona, što doprinosi promoviranju cijelog regiona.

Ad. 4. Informacija o učešću predsjedavajućeg PSSEECF-a na 37. sjednici Baltičke skupštine i 24. sastanku Baltičkog vijeća, održanih 25. i 26. 10. u Vilnjusu, Litvanija

SARAJEVO

Predsjedavajući je informirao članove Stalnog odbora da je zajedno s kolegicom Hankom Vajzović učestvovao na 37. sjednici Baltičke skupštine, a tada je održan i 24. sastanak Baltičkog vijeća. Trideset sedma sjednica Baltičke skupštine održana je u vrijeme obilježavanja 100 godina nezavisnosti baltičkih zemalja. Na otvaranju sjednice obratili su se predsjednici parlamenata baltičkih zemalja: predsjednik Parlamenta Republike Litvanije Viktoras Pranckietis, predsjednica Parlamenta Republike Latvije Inara Murniece i predsjednik Parlamenta Republike Estonije Eiki Nestor.

U svojim govorima predsjednici parlamenata istaknuli su značaj zajedništva baltičkih zemalja, kao i napredak u jačanju stabilnosti njihove regije, te da održavanje zajedništva pokazuje kako su postavili ispravne ciljeve. Također su naglasili da je mnogo postignuto u vezi s pitanjem

kontrole potrošnje alkohola, zdravstvene zaštite, obrazovanja i sigurnosnih mjera. Baltičke zemlje potpisale su sporazum o međusobnom priznavanju visokoškolskih diploma i uspostavile Baltički fond za kulturu.

Gospodin Čolak je, također, rekao da se s puno pažnje govorilo o projektu Baltičke željeznice, kao jednom od najvažnijih infrastrukturnih projekata baltičkih zemalja, što će doprinijeti privrednom razvoju ovog regiona. Budući da Estonija, Litvanija i Latvija imaju željezničke pruge iz sovjetskog perioda, potpisale su sporazum o gradnji Baltičke željeznice koja bi ih povezala s Finskom (i ostalim nordijskim zemljama), kao i zemljama zapadne Evrope. Sporazum je potpisan prošle godine, a projekat treba biti završen 2026. Planirana vrijednost projekta je oko 50 milijardi, pa se očekuje velika finansijska podrška Evropske unije.

Predsjedavajući Bariša Čolak dodao je da se obratio učesnicima 37. sjednice Baltičke skupštine i upoznao ih da je Bosna i Hercegovina, pod sloganom Bolja povezanost za bolji život, 1. jula 2018. preuzela jednogodišnje predsjedavanje PSSEECp-om. Pojasnio je da će prioritet predsjedavanja Bosne i Hercegovine biti proces pristupanja Evropskoj uniji zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja iz regiona i koje su četiri prioritetne oblasti predsjedavanja BiH: jačanje infrastrukturne i digitalne povezanosti unutar regiona; jačanje regionalne poslovne saradnje i povezanosti; nadogradnja povezanosti u sferi tzv. ljudske dimenzije – među mladima, kao i u obrazovanju i kulturi, te jačanje veza između učesnika SEECp-a i poboljšanje saradnje kako bi efikasnije odgovorili na sve savremene izazove s kojima se susreće region: migracije, borba protiv organiziranog kriminala i terorizma.

Predsjedavajući je završio izlaganje rekavši da je sjednica završena usvajanjem Rezolucije i Završnog dokumenta s 37. sjednice Baltičke skupštine, kao i izborom novog rukovodstva za 2019. godinu: predsjednika i potpredsjednika Baltičke skupštine te predsjedavajućeg odbora i njihovih zamjenika.

Informacija je jednoglasno prihvaćena pa se prešlo na 5. tačku dnevnog reda.

Ad. 5. Razmjena mišljenja u vezi sa stalnim sjedištem Sekretarijata

SARAJEVO

Predsjedavajući Bariša Čolak rekao je da u proteklom periodu nismo riješili ovo pitanje uprkos zajedničkom zalaganju da dođemo do rješenja. Podsjetio je sve članove na posljednji prijedlog koji se odnosio na rotaciju sjedišta Sekretarijata između Ankare i Sofije i otvorio raspravu.

ANKARA

Derya Bakbak je rekla da Turska politika prema Balkanu nije zasnovana na susjedstvu, već na zajedništvu i srodstvu baš kao što je to bilo i u prošlosti te da Ankara pridaje veliku važnost balkanskom regionu jer osim geografskih, političkih i ekonomskih veza, Ankara i Balkan imaju jake historijske, kulturne i humanitarne veze. Dodala je da kada pogledamo političku strukturu zemalja Balkana, vidimo da su i dalje nestabilne jer ultranacionalistički etnički pokreti imaju potencijal da stvore novi korijen nestabilnosti u regionu te smatra da na Balkanu treba izbjegavati vještačke podjele.

Izjavila je da u ovom trenutku postoji potreba da Ankara igra ključnu ulogu u jačanju postojeće saradnje i osiguranju sveobuhvatne regionalne integracije stvaranjem područja od zajedničkog interesa među zemljama u regionu te da je Ankara, kao jedna od članica osnivača Procesu saradnje Jugoistočne Evrope, preuzela ključnu ulogu strateškog partnerstva i namjerava održavati dobre odnose sa svim zemljama članicama SEECP-a, uključujući komercijalna i turistička partnerstva. Dodala je da se trgovina i investicije u zemlje članice SEECP-a povećavaju.

Smatra da sve veća ekonomska i politička moć čini Tursku sigurnim utočištem za ugrožene ljude pa su domaćin za skoro 3,6 miliona sirijskih izbjeglica, od kojih 400 hiljada živi u Gaziantepu, koji je na šestom mjestu među turskim gradovima po obimu izvoza i da je Turska svojim rastom, baziranim na proizvodnji, tehnologiji i izvozu, u oktobru zabilježila rekord, sa stopom rasta od 13,1%.

Navela je da se ohrabruju ulaganja turskih preduzetnika u Sarajevo pa njihovi ekonomski i trgovinski odnosi sa Sarajevom ukazuju na uzlazni trend, ali da su zbog složene birokratske strukture i administrativnih problema s kojima se suočavaju turski investitori investicije ispod trenutnog potencijala i nivoa odnosa između dvije zemlje.

Gđa Bakbak je na kraju još jednom naglasila da je održavanje stabilnosti Balkana ključno za sigurnost, mir i prosperitet srodnih zajednica te da Balkan, također, ima veliki značaj zbog povećanja svojih ekonomskih sredstava i služi kao most u procesu vanjske trgovine regiona u Evropu.

ATINA

Georgios Pallis naglasio je da bolja povezanost znači bolji život i za sadašnje i za buduće generacije. Objasnio je da proces pridruživanja EU ima snažan transformativni efekat u izgradnji pozitivnih promjena, osiguravajući povećane ekonomske i trgovinske mogućnosti i poboljšavajući kvalitet života. Smatra da inicijativa procesa saradnje jugoistočne Evrope dokazuje spremnost prevazilaženja postojećih potencijalnih sukoba, te da se isti mogu pretvoriti u mogućnosti za obostrano korisnu saradnju. Istakao je važnost evropske perspektive u nacionalnom parlamentu, kao i usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva u okviru standarda EU. Dodao je da je glavni cilj Atine uvijek bio u duhu poboljšanja povezanosti i saradnje, jačanja stabilnosti i sigurnosti u regionu, te jačanja dobrosusjedskih odnosa, kao i promoviranja ekonomskog razvoja regiona. Zajedničkim ciljem smatra stvaranje transparentnog regulativnog okvira koji gradi povjerenje investitora i promovira sinergije ekonomije. Kazao je da postoji odgovornost za dokazivanje ljudima da je moguće raditi zajedno i postići konsenzus o važnim

političkim pitanjima. Na kraju je naglasio da su prisustvo i informiranost društva ključni faktori u tom procesu.

SOFIJA

Evgeniya Angelova saglasila se sa izjavama Ankare i Atine, te istakla značaj saradnje s Evropskim parlamentom i evropskim institucijama kada je u pitanju usmjeravanje rada Parlamentarne skupštine ka civilnom društvu i pomoć pri procesima Evropske unije i integracije. Smatra da Stalni komitet treba naporno da radi na postizanju ciljeva i misija Parlamentarne skupštine da bi se postigli stvarni rezultati. Regionalni sekretarijat ponovo radi kao priznati partner Evropskog parlamenta, te vrlo blisko saraduje u povezivanju Parlamenta u regionu. Saglasila se s kolegama da su saradnja, povezanost, promoviranje demokratije i, naravno, vladavina prava veoma važni, kao i ujedinjenost zemalja članica SEECP-a.

LJUBLJANA

Nataša Sukić zahvalila se na izvrsnoj organizaciji sastanka i gostoprimstvu u Sarajevu. Izjavila je da Ljubljana pozdravlja činjenicu da je predsjedavajuće Sarajevo stavilo ovo pitanje na dnevni red, s ciljem nastavka rješavanja ovog pitanja koje je bilo aktuelno i u toku predsjedavanja u Ljubljani. Zamolila je da predsjedavajuće Sarajevo aktivnim angažmanom kandidata poboljša dijalog s ciljem pronalaska kompromisa u vezi sa sjedištem Sekretarijata.

KIŠINJEV

Mihaela Spatar smatra da je moto Bolja povezanost za bolji život izuzetno važna ne samo za pojedinačne države nego za cijeli region. U tom kontekstu istakla je da će Republika Moldavija podržati Sarajevo za vrijeme predsjedavanja uredom SEECP-a tako što će realizirati ciljeve programa predsjedavajućeg. Rekla je da Republika Moldavija podržava pragmatičan pristup kapitalizaciji potencijalnog razvoja regiona Jugoistočne Evrope, smatravši to osnovom za prilike i saradnju koja donosi dodatnu vrijednost procesu evropske integracije, ne samo Republike Moldavije nego i ostalih država koje su u tom procesu. Uzimajući u obzir zajedničke sigurnosne prijetnje, naglasila je važnost raspravljanja o tome na idućim sastancima, te mjerama koje parlamenti mogu preduzeti s ciljem bolje povezanosti zemalja članica SEECP-a.

BUKUREŠT

Mariana – Venera Popescu izrazila je želju za unapređenjem regionalne saradnje, jačanjem ekonomskih i dobrosusjedskih veza, te navela i ostale probleme na kojima treba raditi, poput

borbe protiv kriminala i povreda ljudskih prava. Istakla je ovogodišnji potez vlade Rumunije koji se odnosi na povećavanje minimalne plaće kao sredstvo pomoću kojeg se može zaustaviti ili usporiti odlazak mladih ljudi iz države.

SARAJEVO

Predsjedavajući Bariša Čolak rekao je da niko ne bi bio sretniji od nas iz Bosne i Hercegovine kad bismo uspjeli tokom našeg predsjedavanja konačno riješiti ovo otvoreno pitanje koje puno znači za rad PSSEEC-a. Dodao je da će Sarajevo dati svoj maksimalan doprinos, ali da se do rješenja može doći samo konsenzusom. Naglasio je da se nećemo umoriti da razgovaramo o ovom pitanju sve do konačnog rješenja, ali želi vjerovati da ipak neće proći previše vremena do konačnog rješenja kako bismo mogli rješavati krupne probleme koji stoje pred nama. Izrazio je nadu da će Ankara i Sofija postići kompromis na zadovoljstvo svih učesnica.

Nije usvajan zaključak u vezi s pitanjem stalnog sjedišta Sekretarijata.

Ad. 6. Razno

U okviru ove tačke nije bilo prijavljenih, te je predsjedavajući Čolak zaključio da je sastanak Stalnog odbora završen.